

Гъдулката на съвременната българска сцена: фокус върху различни нагласи на музиканти към „традиционното“

Аяно Тамаки

Гъдулката е български струнен инструмент, чиято структура е променена под влияние на социално-културни контексти. Тази статия показва различни примери за изработване на гъдулки и за изпълнения на съвременни български гъдулари въз основа на информацията от интервюта с петима изпълнители. Разглеждат се и разнообразните нагласи на музикантите към „традиционността“ на гъдулката, свързани с различната им социално-културна база. Посочва се съвместяването на две тенденции в съвременната гъдулкова сцена: една, насочена към модернизация, и друга, ориентирана към традицията, като се прави връзка със съществуващия конкурс за изработване на народни инструменти, с развитието на акустична технология за медийно оборудване и с установения визуален образ на „традиционното“ в медиите.

Ключови думи: *гъдулка, народни инструменти, органология, лютиери, конкурси, медии*

Аяно Тамаки, докторант,
Музикален департамент,
Университет по изкуствата – Токио;
e-mail: s2324906@ms.geidai.ac.jp

Bibliography

Киров, Тодор (1999). Еволюция на гъдулката и гъдулковото изпълнителство в България. Пловдив: Колор печат 98, 1999 [Kirov, Todor (1999). *Evolyutsiya na gadulkata i gadulkovoto izpalnitelstvo v Bulgaria*. Plovdiv: Kolor pechat 98, 1999].

Литова-Николова, Лидия (1982). Българска народна музика. Учебник за средните музикални училища. София: Музика, 1982 [Litova-Nikolova, Lidia (1982). *Balgarska narodna muzika: Uchebnik za srednite muzikalni uchilishta*. Sofia: Muzika, 1982].

Пеев, Пейо (2023). Гъдулката – акустични особености и съвременни тенденции в озвучаването ѝ. Пловдив: АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, 2023, дисертация, ръкопис [Peev, Pevo (2023). *Gadulkata – akustichni osobenosti i savremenni tendentsii v ozvuchavaneto i*. Plovdiv: AMDFA „Prof. Asen Diamandiev“, 2023, disertatsiya, rakopis].

Atanasov, Vergilii (1976). Bulgarian Folk Musical Instruments. – In: **Kolar, Walter** (Ed.). *The Folk Arts of Bulgaria*. Pittsburgh: DUTIFA, 1976, pp. 188 – 213.

Buchanan, Donna (2006). *Performing Democracy: Bulgarian Music and Musicians in Transition*. Chicago: University of Chicago Press, 2006.

Downing, Sonja (2010). Agency, Leadership, and Gender Negotiation in Balinese girls' Gamelans. – In: *Ethnomusicology*, Vol. 54, 2010, No. 1, pp. 54 – 80.

Kachulev, Ivan (1963). Gadulkas in Bulgaria. – In: *Galpin Society Journal*, 1963, No. 16, pp. 95 – 107.

Morgenstern, Ulrich (2018). The Gudok, a Russian Bowed Lute: It's Morphology, Tunings and Playing Techniques. – In: *Galpin Society Journal*, 2018, No. 71, pp. 109 – 273.

Rice, Timothy (2004). *Music in Bulgaria: Experiencing Music, Expressing Culture*. New York: Oxford University Press, 2004.

Sachs, Curt (2006). *The History of Musical Instruments*. New York: Dover Publications, 2006.

Scales, Christopher (2007). Powwows, Intertribalism, and the Value of Competition. – In: *Ethnomusicology*, Vol. 51, 2007, No. 1, pp. 1 – 29.

Tamaki, Ayano (2024) 玉置, 彩乃. ブルガリア民俗音楽における「伝統」の継承と発展: 楽器と教育のソヴィエト化とトラキア化に着目して. 修士論文. 東京藝術大学, 2024 [Tamaki, Ayano (2024). *What are “Traditions” in Contemporary Bulgarian Folk Music?: Ethnographies of Thracianized/Sovietized Folk Instruments and Musical Education*. Master's dissertation, Tokyo University of the Arts, 2024].